

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2009-0158

Klageren: XX

Indklagede: Metroselskabet I/S c/o Metroservice

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 600 kr. for rejse i Metroen med S-more klippekort.

**Ankenævnets
sammensætning:** Formand Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Ingrid Dissing
Claus Jørgensen
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede:

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 3. august 2009

Klageren har oplyst, at hans søn den 14. marts 2009 rejste med en ven i Metroen og klippede sit S-more-klippekort 6 gange. S-more-klippekortet har sønnen fået udleveret fra DSB ved at have afleveret et antal brugte klippekort.

Ved kontrol af rejse hjemlen blev sønnen pålagt en kontrolafgift på 600 kr. fordi S-more-kortet kun er gyldigt til rejse med S-tog.

Der er uenighed mellem parterne om, hvorvidt sønnen fik udleveret et girokort til brug for betaling af kontrolafgiften.

Da kontrolafgiften ikke blev betalt inden for 14 dages fristen, og da der ikke blev fremsat indsigelser mod kravet, sendte Metroservice et rykkerbrev den 27. april 2009 med et pålagt rykkergebyr på 100. kr. til klagerens søn.

Den 5. maj 2009 gjorde klageren indsigelse mod kravet, da de ikke tidligere havde modtaget en opkrævning. I brev af 22. maj 2009 fastholdt Metroservice kravet og henviste til, at klagerens søn ved kontrollen havde fået udleveret en kontrolafgift, som samtidig er et giroindbetalingskort.

Af forsiden på S-more-klippekortet fremgår blandt andet følgende tekst: "Et klip gælder til rejse med S-tog i 1 time i 2 zoner." På bagsiden er anført: Kortet skal stemples på perronen, inden rejsen begynder...For rejse gælder DSBs forretningsbetingelser."

Ved lanceringen af S-more-produktet fremgik følgende af en pressemeddelelse, der kan findes ved søgning DSBs hjemmeside: "For første gang lancerer DSB S-tog i dag et stort fordelsprogram. Programmet hedder 'S-more' og er målrettet de faste brugere af S-tog i hovedstadsområdet. Via S-more vil DSB S-tog belønne de loyale kunder med guld-, sølv- og bronzekort, der giver rabatter og andre fordele på togrejser og indkøb i 'Kort & Godt'-butikkerne på stationerne. Målsætningen er 20.000 S-More medlemmer inden jul.

Fra i dag bliver det endnu sjovere at være blandt de 284.000 kunder, som tager med S-toget hver dag. DSB S-tog lancerer – for første gang – et omfattende program med spændende fordele og kontante rabatter til de loyale kunder på S-togsnettet. Afhængig af, hvor fast en kunde man er, får man et guld-, sølv eller bronzekort. Det koster ikke noget at blive medlem. Og det eneste man skal gøre, er at tilmelde sig på www.dsb.dk/s-more eller ved at sende en sms med teksten 'S-more' til 1990.

"Vi vil gerne gøre det endnu mere attraktivt at være loyal S-togspassager og øge antallet af rejser. Derudover er målet naturligtvis at få endnu flere kunder til at tage S-tog frem for bil i hovedstadsområdet. Der er i forvejen rigtig mange argumenter for at lade bilen stå og tage S-toget. Med lanceringen af vores omfattende fordelsprogram er der nu endnu flere," siger Niklas Marschall, salgsdirektør i DSB S-tog.

Kunder, som tilmelder sig S-more, får et 2-zoners klippekort til S-tog på DSB S-togs regning at starte ud med. Kunderne skal blot melde sig til på hjemmesiden www.dsb.dk/s-more, hvor man bliver guld-, sølv- eller bronzemedlem, afhængigt af hvor loyal en kunde man er."

Ifølge DSBs hjemmeside om S-more produktet fremgår, at medlemskab af S-more blandt andet giver mulighed for at samle zoner og få et 10-turs kort til S-tog, og der er desuden anført følgende:

Rejseregler: S-more klippekort

Hvis du kun rejser med S-tog:

Trafikselskabernes fælles rejseregler gælder også for S-more klippekortene. F.eks. kan du klippe 2 gange på et S-more klippekort (der gælder til 2 zoner i en time) og rejse i 4 zoner i 1½ time. Du kan kombinere S-more klippekort og almindelige billetter, klippekort og periodekort inden for rammerne af de fælles rejseregler. Periodekorts gyldighedsområde kan ligeledes udvides inden for rammerne af de fælles rejseregler. Det er dog en forudsætning at der på hele rejsen kun rejses med S-tog.

Hvis du rejser med S-tog og andre transportmidler:

Skal du på din rejse bruge andet end S-tog, skal der uden for S-banen være "dækning" på det fælles billet/klippekort/periodekort, og gyldigheden skal alene kunne fastslås ud fra den/det fælles billet/kort. Kontrolpersonalet uden for S-banen skal kun se den fælles billet/kort og den/det skal i sig selv være gyldig til rejsen uden for S-banen. Ved billetkontrol uden for S-banen har S-more klippekort ingen betydning.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften og rykkergebyret annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at hans søn benyttede et 2-zoners klippekort fra DSB, som var stemplet korrekt, men som ved nærmere eftersyn viste sig kun at være gældende til DSB, da det var et "tilbudskort", som han havde fået ved at indlevere brugte klippekort,

at det, man kender godt, hurtigt bliver rutine, og sønnen kender vældig godt offentlige transportmidler samt månedskort og klippekort, hvorfor han (og alle andre) ikke kigger detaljeret på hverken månedskort eller klippekort hver gang han (eller andre) bruger det,

at sønnen, der klippede 3 gange for sig selv og 3 gange for sin ven, helt klart ikke forsøgte at snyde, og Metroservice har ikke bestridt dette faktum,

at der må være forskel på om man forsætligt og overlagt forsøger at snyde - eller om man klipper et korrekt antal gange i god tro, for ellers er trafikkselskab og ankenævn helt i modstrid med de almindelige domstole, hvor der er afgørende forskel på, om en forseelse/forbrydelse er begået forsætligt eller ikke: heraf de store forskelle i udmåling af straf fx ved overlagt mord eller uagtsomt manddrab,

at rykkergebyret på 100 kr. skal frafalde, idet klageren afventede første brev, som ikke kom, og selv om Metroservice påstår, at sønnen fik udleveret brev/girokort, kan man ikke forvente at en ikke-myndig person kan tage ansvar for sådanne,

at man bør være myndig, før man kan få udleveret "juridisk gældende materiale", for hvis ikke grænsen går ved de 18 år, vil man så kunne udlevere girokort til 7-årige børn?,

at proceduren må være: FØRST får man et brev/girokort med krav om betaling. DERNÆST kan man rykke, hvis betaling eller indsigelse ikke har fundet sted. Man kan altså ikke sende et rykkerbrev som det første skriftlige 'bilag', da man ikke har haft mulighed for at gøre indsigelse,

at klageren i perioden efter hændelsen i Metroen tjekkede postkassen for breve fra Metro, da han syntes, at sønnen var blevet uretfærdigt behandlet, men da der gik lang tid uden, at de hørte fra Metroselskabet, begyndt klageren at tro, at kontrolløren alligevel havde besluttet at smide kontrolafgiften ud, fordi han godt kunne se, at sønnen ikke havde forsøgt at snyde, samt

at det er et faktum, at sønnen ikke var i besiddelse af gyldig rejsehjemmel, men hvis det hele kun drejer sig om paragraffer og punkummer, så er der vel i sidste ende intet formål med ankenævnet, der så blot fungerer som trafikkselskabernes forlængede arm, hvorfor han håber, at ankenævnet også lægger vægt på hensigten og handlingerne.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og rykkergebyret og har til støtte herfor gjort gældende,

at Metroen kører som de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsområdet efter et selvbetjeningssystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sikre sig gyldigt kort eller billet, som kan forevises på forlangende,

der findes fælles billettyper til rejser med bus, tog og metro i hovedstadsområdet. Billetter / klippekort købt på stationer, DSB kiosker eller andre godkendte salgssteder indgår i det fælles takstsystem, hvor omstigning frit kan foretages, under hensyntagen til de gældende rejseregler/ forretningsbetingelser,

at i forbindelse med DSB's lancering af det nye S-more koncept, får kunder, der tilmelder sig "S-more" udoover en række fordele og rabatter også tilsendt et specielt fremstillede klippekort, som udelukkende kan benyttes til rejse med S-tog, hvilket også fremgår af kortets forside,

at det på forsiden fremgår, at kortet kan benyttes i S-tog. Det er også kun DSB's logoer, der figurerer øverst på kortet. Af teksten på forsiden fremgår det ligeledes, at "Et klip gælder til rejse med S-tog i 1 time i 2 zoner",

at S-more-kortet adskiller sig markant fra de gængse klippekort – som udover den fælles logostribe og hologram - har en gennemgående farve ned over kortet (blå for 2 zoner, gul for 3 zoner osv.). Et S-more klippekort er helt hvidt,

at på DSB's hjemmeside under S-tog står der blandt andet: "Rejseregler: S-more klippekort. Hvis du kun rejser med S-tog:

Trafikselskabernes fælles rejseregler gælder også for S-more klippekortene. F.eks. kan du klippe 2 gange på et S-more klippekort (der gælder til 2 zoner i en time) og rejse i 4 zoner i 1½ time. Du kan kombinere S-more klippekort og almindelige billetter, klippekort og periodekort inden for rammerne af de fælles rejseregler. Periodekorts gyldighedsområde kan ligeledes udvides inden for rammerne af de fælles rejseregler. Det er dog en forudsætning at der på hele rejsen kun rejses med S-tog.

Hvis du rejser med S-tog og andre transportmidler:

Skal du på din rejse bruge andet end S-tog, skal der uden for S-banen være "dækning" på det fælles billet/klippekort/periodekort, og gyldigheden skal alene kunne fastslås ud fra den/det fælles billet/kort. Kontrolpersonalet uden for S-banen skal kun se den fælles billet/kort og den/det skal i sig selv være gyldig til rejsen uden for S-banen. Ved billetkontrol uden for S-banen har S-more klippekort ingen betydning.",

at der altid udleveres et girokort til passageren i forbindelse med billettering og udstedelse af kontrolafgift. Skulle passageren af en eller anden årsag ikke få girokortet med, noteres dette på bagsiden af originalbilaget, og begge dele afleveres i Metroens kundeserviceafdeling, hvorefter der automatisk fremsendes et nyt girokort til kunden,

at på bagsiden af girokortet fremgår bl.a. oplysninger om betalings- og ankefrist, samt konsekvens af manglende overholdelse af betalingsfristen. I de situationer hvor kunden enten ikke ønsker at modtage girokortet, eller hvor kunden vælger at smide det fra sig, eftersendes ikke et nyt girokort. Først i forbindelse med 1. rykker, fremsendes på ny et girokort til kunden, men nu inkl. rykkergebyr. Der kan være helt særlige situationer hvor tidspresset til f.eks. at nå et fly, gør at kunden, efter at have givet de nødvendige oplysninger, beder stewarden sørge for at der efterfølgende fremsendes nyt girokort. I så fald vil stewarden notere dette på bagsiden af den originale kontrolafgift. Efter indtastning i registreringssystemet, udskrives og fremsendes et nyt girokort, på afgiftens grundbeløb, til kunden,

at i den konkrete sag er der ingen kommentarer på bagsiden af originalbilaget, og der er ikke indleveret nogen kopi (girokort), hvorfor det må antages, at dette er modtaget af passageren i kontrolsituationen,

at i Metroens forretningsbetingelser / rejseregler fremgår det, at "Betales beløbet ikke senest 14 dage efter udstedelsen, påløber rykkergebyrer." samt "Eventuelle indsigelser vedrørende afgifter skal skriftligt være Metroens kundeservice i hænde senest 14 dage efter afgiftens udstedelse.",

at Metroens service intet hørte fra klageren inden for indsigelsesfristen, hvorfor de fremsendte første rykkerbrev den 27. april 2009. Den 5. maj 2009 modtog de en skriftlig henvendelse fra klageren,

at umyndige personer ikke kan påtage sig gældsforpligtelser, f.eks. i form af lån eller kreditkøb. Derimod er der intet til hinder for, at umyndige personer kan pådrage sig gældsforpligtelser. Umyndige personer over den kriminelle lavalder (15 år) kan endvidere pådrage sig straffeansvar, der kan udmøntes i en bødestraf, som den umyndige person hæfter for. I retspraksis er det endvi-

dere fastslået, at unge under 18 år hæfter for bl.a. kontrolafgifter – jf. Vestre Landsrets dom af 6. juni 1984 i ankesag B 3120/1983, hvorved en 17-årig blev tilpligtet at betale kontrolafgift,

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

I § 11 i den dagældende bekendtgørelse nr. 442 af 07/06/2002 om jernbanevirksomhed på letbaner (den københavnske metro) fremgår, at: "Driftsentreprenøren kan opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter eller kort). Kontrolafgift og ekspeditionsgebyr fastsættes i jernbanevirksomhedens forretningsbetingelser."

Det fremgår af Metroens rejseregler (forretningsbetingelser), at alle kunder skal have gyldig billet, gyldigt stemplet klippekort eller gyldigt månedskort fra rejsen begynder. Billet eller kort skal opbevares under hele rejsen og indtil Metroens område forlades. Billetter og kort skal fremvises til Metro Stewarden på forlangende. Billetkontrol kan ske både under rejsen, ved udstigning og på Metrostationen efter afsluttet rejse. Hvis man ikke kan fremvise gyldig billet eller kort under rejsen, i forbindelse med udstigning eller på Metrostationens område efter at have afsluttet rejsen, udstedes en kontrolafgift. Afgiften er et girokort, som kan betales via bank eller på posthus. Kontrolafgiften er på 600 kr. for voksne.

Det påhviler passagererne at sikre sig, at den rejsehjemmel, de agter at anvende, er gyldig til den rejse, man skal foretage med kollektive transportmidler.

S-more-klippekort udleveres gratis til kunder, der har meldt sig til S-more-ordningen, som en anerkendelse af kundens brug af S-tog som transportmiddel og til medlemmer, der har samlet et vist antal zoner. Det fremgår af klippekortets forside med fed skrift, at det kun er gyldigt til rejse med S-tog.

Ankenævnet lægger til grund som oplyst af klageren, at sønnen ikke undersøgte S-more-kortets gyldighed, før han benyttede det som rejsehjemmel. Ved en sådan undersøgelse ville han have opdaget, at S-more kortet ikke var gyldigt til rejsen med metro.

På den baggrund finder ankenævnet, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, der kan fritage klagerens søn for at betale den pålagte kontrolafgift ved rejse uden gyldig rejsehjemmel.

Vedrørende opkrævning af kontrolafgift udstedt til mindreårige, er det fastslået i retspraksis, at unge under 18 år hæfter for bl.a. kontrolafgifter, og at værgemålsloven ikke er til hinder herfor.

Således som sagen foreligger oplyst, har ankenævnet ikke fundet grundlag for at tilsidesætte Metroservices oplysninger om, at der i forbindelse med kontrol af klagerens søns rejsehjemmel blev udstedt en kontrolafgift, som blev udleveret til sønnen, med et girokort på kontrolafgiftens størrelse.

Ankenævnet henstiller dog, at Metroselskabet indfører en fremgangsmåde ved udstedelsen af kontrolafgifter, hvorved det sikres, at passageren skriver under på, at der er udleveret et girokort. Det

fremgår ikke at det materiale, som har været forelagt ankenævnet, at det er denne fremgangsmåde, der følges i forbindelse med udstedelsen af kontrolafgiften.

Da der ikke over for Metroservice blev fremsat indsigelser mod kravet, inden udløbet af indsigelsesfristen på 14 dage, har Metroservice været berettiget til at sende klagerens søn et rykkerbrev med et rykkergebyr på 100 kr., jf. bekendtgørelse om lov om renter ved forsinket betaling § 9 b, der er sålydende: "For rykkerskrivelser vedrørende fordringer kan fordringshaveren kræve et gebyr, jf. stk. 2, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund (rykkergebyr). Fordringshaveren kan endvidere kræve et gebyr, jf. stk. 3, for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund (inkassogebyr). Stk. 2. Der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. inkl. moms for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse."

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Metroservice er berettiget til at fastholde kravet om klagerens søns betaling af kontrolafgiften på 600 kr. og rykkergebyret på 100 kr. Klagerens søn skal betale beløbet inden 30 dage efter modtagelsen af afgørelsen, jf. ankenævnets vedtægter § 8.

Klageren får derfor ikke medhold i klagen, og det indbetalte klagegebyr på 160 kr. tilbagebetales ikke.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om bistand i forbindelse med eventuelt sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 7. december 2009.

Tine Vuust
Nævnformand